

De verbinding tussen Gaudí en Dalí.

Woensdagavond 19 november maakte Nut Wieringermeer voor het eerst gebruik van de Theaterzaal in de Cultuurschuur van Wieringerwerf met de lezing van de heer Timmerman over Barcelona en een aantal beroemde kunstenaars die in die stad geleefd hadden.

Het verhaal dat de ruim honderd aanwezigen in de fraaie zaal te horen kregen begon met een schets van het ontstaan van Barcelona, in de 9^e eeuw.

De graaf van Barcelona, Wilfred de Ruigharige was vazal van de Frankische koning en kreeg als dank voor zijn trouw van die koning een blazoen voor Catalunya, en daarmee grondlegger van de Catalaanse natie. De legende vertelt, dat Wilfred met bebloede vingers na een veldslag over een geel doek ging, waarmee er vier rode strepen ontstonden op dat doek.

Catalunya beleefde in de jaren 1200-1250 onder Jaime de Veroveraar een bloeitijd, waardoor de natie zich via Sicilië en Sardinië uitstreckte tot aan de stad Athene. De rest van het Iberisch schiereiland stelde toen nog niet zo veel voor.

In de 18^e eeuw werd Barcelona onder gezag gesteld van de koning van Bourbon en dit betekende het eind van de autonomie van Catalunya. Zelfs de Catalaanse taal werd verboden, wat voor de Catalaanse bevolking enorm was. Pas in de 19^e eeuw kwam er een opleving van de Catalaanse cultuur, met het herstel van het gebruik van de taal.

De wereldtentoonstelling van 1888 in Barcelona kan achteraf worden gezien als de trigger voor het ontstaan van de modernistische kunst. De rijke industriëlen gaven opdracht tot de bouw van stadspaleizen om de 'oude glorie' uit de Middeleeuwen te herstellen. Antonio Gaudí was samen met tijdgenoten als Montaner één van de architecten die tot in de tijd van nu het beeld van Barcelona bepaalden in hun bijzondere gebouwen.

Voor baron Güell ontwierp Gaudí een aantal projecten, waaronder een stadspaleis. De overbuurman van dit stadspaleis was de jonge Picasso, die de aankleding met gebroken tegels lelijk vond.

Het levenswerk van Gaudí, de kathedraal Sagrada Familia, toont net als zijn andere werken zijn duidelijke overtuiging dat ontwerpen gebaseerd moeten zijn op natuurlijke vormen. In tegenstelling tot traditionele Gotische bouw, waar pilaren altijd verticaal moeten staan, gebruikte Gaudí ronde vormen.

De opdracht voor de bouw van de Sagrada Familia leidde in 1882 tot start van de bouw. Het kostte veel moeite om de financiering rond te krijgen, wat leidde tot vele vertragingen. Verrassend element in de presentatie van de heer Timmerman was de spotprent van een bedelende Gaudí door tekenaar Picasso. Gaudí heeft zelf niet veel van de bouw van dit levenswerk gezien; in 1926 overleed hij na een tragisch ongeval.

Bij de Burgeroorlog in Spanje werd onder andere het reeds gebouwde deel van de Sagrada Familia in brand gestoken. Tijdens de dictatuur van Franco die daarna bestond werd niet verder gebouwd. Pas in 1975, na de dood van Franco en de terugkeer van de monarchie werd met de bouw verder gegaan.

Picasso en zijn tijdgenoten Casas en Rusiñol exposeerden inmiddels in Parijs, waar zij zich in de avant-gardistische stijl ontwikkelden.

In 1926 ontmoette de jonge Catalaanse kunstenaar Dalí de oudere Picasso. Dalí werd een belangrijke vertegenwoordiger van het surrealisme.

Overeenkomst tussen Gaudí en Dalí vond de inleider in de versiering van door hen ontworpen huizen. Had Gaudí onder andere een huis ontworpen met een drakenrug, Dalí ontwierp zijn woning met een levensgroot ei op het dak. Openlijk vroeg de heer Timmerman zich af, of het surrealisme van 1926 dan misschien toch stamde uit Catalunya met Gaudí en zijn tijdgenoten?

Een groep leden van het Nut gaat in het voorjaar van 2015 een zesdaagse reis maken naar Barcelona en zij zullen zich door deze boeiende lezing goed voorbereid voelen op veel van het mooie dat deze boeiende stad te bieden heeft.

Het bestuur van het Nut Wieringermeer wees aan het eind van het betoog van de heer Timmerman de aanwezigen op de onlangs gestarte website, www.nutwieringermeer.nl waar informatie over het jaarprogramma en meer nieuws te vinden is.